

DANAK

Dato: 29. oktober 2005/ LLU
Sag: 21-06-02

Referat af 18. møde i sektorudvalget for teknisk prøvning på fødevareområdet:

Sted:

DANAK, Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond, Dyregårdsvej 5B, Skovlunde

Tid:

Onsdag, den 26. oktober 2005, kl. 10.00 – 13.30

Deltagere:

Direktør, cand. pharm. og civiløkonom Ole Bjørn Jensen, Eurolab Danmark (kemi)

Kvalitetschef, akademiingeniør Inge Meyland, Danmarks Fødevareforskning (kemi)

Cand. brom. Flemming Hansen, Eurolab Danmark (mikrobiologi)

Laboratoriechef, dyrlæge Lis Nielsen (mikrobiologi)

Dyrlæge Niels L. Nielsen, Fødevarestyrelsen (mikrobiologi)

Cand. brom. Jeppe Boel, Danmarks Fødevareforskning (mikrobiologi)

Cand. lact., Ph.D. Grethe Hyldig, Danmarks Fiskeriundersøgelser (sensorik)

Direktør, civilingeniør Jesper Høy, DANAK

Ledende assessor, lic. techn., civilingeniør Lisbeth Lund (DANAK's sekretær for sektorudvalget)

Kommentarer til medlemslisten:

Afbud til mødet:

Laboratoriechef, dyrlæge Erik Dahm, Fødevareregion Århus (meldt afbud)

Dyrlæge Linda Bagge, Miljøstyrelsen (meldt afbud)

Laboratoriechef Pernille Tiedemann, Plantedirektoratet (meldt afbud)

Kvalitetskontrolchef Henrik Stapelfeldt, Dansk Industri

Der deltog ikke suppleanter som erstatning for dem, der ikke havde mulighed for at deltage.

Ad dagsordenens punkt 1 (Fødevarer 1/2/2005) - Kommentarer til referatet fra det 17. møde i sektorudvalget for Fødevarer, m.m.

Referatet har været i høring i udvalget og den endelige udgave kan findes på DANAK's hjemmeside. Der er ikke efterfølgende kommet bemærkninger til referatet.

Næste referat vil blive udsendt med e-mail til kommentering hos medlemmerne, som skal kommentere i løbet af 14 dage. Det kommenterede referat (revideres i overensstemmelse med indkomne forslag) vil derefter erstatte tidligere referat på DANAK's hjemmeside.

Ad dagsordenens punkt 2 (Fødevarer 2/2/2005) – Status vedr. medlemmer af sektorudvalget.

2 nye medlemmer kunne ønskes velkommen – Flemming Hansen og Grethe Hyldig, som begge deltog i mødet.

Cand. brom. Flemming Hansen fra Slagteriernes Forskningsinstitut er af Eurolab Danmark udpeget til at erstatte Vibeke From Jeppesen.

Cand. Lact., Ph.D. Grethe Hyldig, Danmarks Fiskeriundersøgelser, er udpeget som nyt medlem: Grethe Hyldig repræsenterer området sensorik.

Ad dagsordenens punkt 3 (Fødevarer 3/2/2005) - Evt. meddelelser fra formand og sekretær.

LLU oplyste, at TA'erne i det mikrobiologiske område var indbudt til at deltage i revision af DANAK's interne vejledning IV "Mikrobiologiske analyser" den 6. december 2005. Der er både tale om et harmoniseringsmøde mellem TA'erne i det mikrobiologiske område, en opdatering af vejledningen samt en gennemgang af de krav som stilles af myndighederne (MST og FST), som også er inviteret. Konkrete forslag til hvordan DANAK's kontrol af Miljøstyrelsens krav i det mikrobiologiske område vil blive medtaget i gennemgangen. Vibeke From Jeppesen har accepteret at være den faglige koordinator.

Ad dagsordenens punkt 4 (Fødevarer 4/2/2005) – Præstationsprøvnings – kemi /fødevarer og foder

Det blev aftalt at der skulle aftales et møde med DFVF for at drøfte hvordan der skal ske opfølgning på akkrediterede laboratoriers deltagelse i præstationsprøvnings.

Med hensyn til de mere specifikke parametre, som f.eks. campylobacter eller Legionella, vil Miljøstyrelsen stille krav om, at laboratorier, der er akkrediteret til en af disse parametre skal deltage i en udenlandsk præstationsprøvning som f.eks. PHA.

Ad dagsordenens punkt 7 (Fødevarer 7/2/2005) – Metodevalidering / mikrobiologi –
(Linda Bagge, Nils Nilsson, Lisbeth T. Lund)

Det første møde i ny møderække blev afholdt mellem Linda Bagge, Nils Nilsson og Lisbeth T. Lund i DANAK den 14. oktober 2005.

Dokumentet bliver en præcisering af de krav der er til anvendelse af metoder som følge af direktivkrav - mere end det bliver en egentlig vejledning for udførelse af metodevalidering. Dette skyldes at der i forbindelse med de skærpede metodekrav – både i Fødevarestyrelsens og Miljøstyrelsens område - kun bliver lidt brug for en egentlig metodevalidering.

Det vil blive tilstræbt at få dokumentet færdigt inden næste møde i sektorudvalget i maj 2005. Dokumentet vil blive sendt i høring til sektorudvalgets medlemmer.

Ad dagsordenens punkt 8 (Fødevarer 8/2/2005) - NA-S53 ”Måleusikkerhet ved mikrobiologiske analyser”

Alle var enige om at det var et godt dokument, der var udarbejdet i NA. Da der også var enighed om, at dokumentet var i overensstemmelse med DANAKs politik indenfor området og med hvad der i øvrigt foregår i området i internationalt regi, *anbefalede sektorudvalget, at DANAK skulle annektere dokumentet til eget brug i det mikrobiologiske område.*

Ad dagsordenens punkt 9 (Fødevarer 9/2/2005) – Referat fra nordisk møde (SWE-DAC, NA, FINAS, DANAK) – Lisbeth T. Lund

Det lykkedes DANAK (LLU) at få arrangeret et nordisk akkrediteringsmøde i august 2005 i tilslutning til NMKL-mødet på Rønmø. Deltagere i mødet var SWEDAC ved Gunilla Fransson, NA ved Roald Kåre Nilsen, FINAS (Margareta Hägg) og DANAK ved Lisbeth T. Lund (medlem af NMKL). Udbyttet af mødet blev forelagt af Margareta Hägg fra FINAS ved plenum i NMKL. Fremlæggelsen overværedes af DANAK og NA. NMKL ønskede at disse møder fremover skulle fortsætte på samme vis som de sidste to år.

Referatet vedlægges som bilag.

Af emner der blev drøftet var bl.a. status for brugen af ”fleksibelt scope” i respektive lande. Det kunne generelt konstateres, at der endnu var få ansøgere og at brugen af fleksibelt scope efter at have opnået godkendelsen heller ikke var stor.

Endvidere blev besøgsfrekvensen i respektive lande drøftet.

Følgende kunne konstateres:

NA: Har altid besøg en gang om året i den første periode af akkrediteringen. NA har ændret

besøgsfrekvens fra 15 måneder til 12 måneder. Efter den første periode er der mulighed for at springe hvert andet besøg over afhængig af laboratoriets kompetence og afhængigt af de ændringer, der i øvrigt er tale om. Når der overspringes besøg skal der i stedet for udføres dokumentgennemgang.

DANAK: Har pt. altid besøg hver 15. måned (\pm 3 måneder).

SWEDAC: Besøg hver 12. måned, men hele teamet behøver ikke at deltage hvert år – dog afhængig af laboratoriets størrelse, kompetence og evt. ændringer. Hvis der er tale om offentlig fødevarerkontrol skal der være fuldt besøg hvert år.

FINAS: I den første periode er der besøg af hele teamet en gang om året. I den næste periode behøver ikke hele teamet at deltage hvert år, afhængigt af laboratoriets størrelse, kompetence og evt. ændringer. I tredje periode kan der være tale om forlængelse mellem besøgene.

Besøgsfrekvens på multilaboratorier blev drøftet.

Her kunne følgende konstateres:

NA OCH FINAS: Ved akkreditering og fornyelse bliver alle laboratorier besøgt, medens der ved tilsynsbesøg kan være besøg hos alle laboratorier eller kun nogle.

DANAK: besøger mindst hver femtende måned alle laboratorier med hele teamet.

SWEDAC: Hvis alle er laboratorier, besøges de hvert år, hvis det er filialer kan det ske at de ikke alle får besøg hvert år.

Brugen af underleverance blev diskuteret - specielt på grund af anvendelsen af laboratorier udenfor landet og hvor det skal være tydeligt under hvilke landes akkrediteringer opgaverne da udføres.

Der var flere emner, der blev drøftet, alle emner kom i år fra akkrediteringsorganerne. Sektorudvalget og andre opfordres til at komme med ønsker til emner, der bør drøftes i forbindelse med møde i 2006 – som forhåbentlig igen kan afholdes i forbindelse med NMKL's årsmøde.

Ad dagsordenens punkt 10 (Fødevarer 10/2/2005) – Nyt fra Fødevarestyrelsen – DFVF – Plantedirektoratet – Miljøstyrelsen

Fødevarestyrelsen (FVST):

1. oktober – trådte en ny struktur i kraft. Der er nu 7 kontorer – de opgaver der lå i det veterinære område er nu fælles.

Der vil fremover kun være 3 regioner eller kontrolcentre (jord → bord)

Laboratorierne er fastlagt:

Århus – med mikrobiologi udlagt til Ålborg

Esbjerg

Ringsted

København og Vejle nedlægges og personale overflyttes til resterende laboratorier.

Der sker (og er sket) udlicitering af analyser, som udføres på private laboratorier.

Der er visse analyser, som skal akkrediteres (EU-krav) under egenkontrol hos Slagterierne. Det drøftes, hvordan kravene skal udmøntes. Der har været møde i FST i august måned hvor disse problemstillinger blev gennemgået (LLU deltog fra DANAK).

Følgende oplysninger er givet fra Niels L. Nielsen, FVST:

Med implementeringen af ”Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes” (”kontrolforordningen”) stilles der krav om at laboratoriemæssige undersøgelser, der indgår i den offentlige fødevarerkontrol, skal udføres som akkrediteret prøvning.

I ”Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 2160/2003 af 17. november 2003 om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarerborne zoonotiske agenser” er der endvidere fastsat krav om at analyseresultater der indgår i de nationale bekæmpelses programmer for zoonotiske mikroorganismer skal genereres på laboratorier, der anvender kvalitetssikringssystemer, som er i overensstemmelse med kravene i den gældende EN/ISO-standard.

På slagterierne har kontrollen med forekomsten af trikiner samt den såkaldte ”bakteriologiske undersøgelse” hidtil været udført som en del af virksomhedernes egenkontrol under supervision af chefembedsdyrlægen. Med ”Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum” bliver de nævnte undersøgelser en offentlig opgave og skal dermed i henhold til kontrolforordningen udføres som akkrediteret prøvning. I tilknytning hertil er der i forordning om overgangsbestemmelser indført bestemmelser om, at kravet om akkreditering først skal være gennemført i 2009, men processen skal iværksættes i 2006. Der pågår i øjeblikket forhandlinger mellem Fødevarestyrelsen, DANAK og erhvervet om hvorledes disse opgaver rent praktisk skal løses på virksomhederne.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne samt den kommende forordning om mikrobiologiske kriterier beskriver de krav til proceshygiejne- og fødevarerikkerhedskriterier producenter og forhandlere af fødevarer skal overholde. Der angives i de anførte mikrobiologiske kriterier de referencemetoder, der er gældende for de enkelte analyseparametre samt betingelser for anvendelse af alternative metoder. Der er i de nævnte forordninger ikke anført krav til kvalitetssikring af metoder eller laboratorier.

DFVF:

DFVF har fået en ny direktør. Lægemedelrester er et opprioriteret område, som er tilført ressourcer. DFVF har opfordret FVST til at overtage NORDVAL, hvilket er godkendt pr. 1. januar 2006.

NORDVAL kommer i fri konkurrence på grund af nye regler. FVST skal fremover også acceptere metoder valideret efter andre systemer end NORDVAL's. FVST har dog besluttet, at resultatet af valideringen skal kunne leve op til acceptkriterier som fastsat af NORDVAL.

Plantedirektoratet:

Der var ingen repræsentant og ikke indsendt noget fra Plantedirektoratet.

Fiskeriundersøgelser:

Der blev orienteret om igangværende projekter.

Ad dagsordenens punkt 11 (Fødevarer 11/2/2005) – Information om internationale aktiviteter – Jesper Høy

Jesper Høy orienterede om nyt fra LC meeting (16. og 17. september 2005) i Auckland, New Zealand. Præstationsprøvningsudbydere og referencematerialer kan fremover akkrediteres og vil blive omfattet af MLA-aftalen.

Akkreditering af præstationsprøvningsudbydere skal udføres ved anvendelse af kombinerede krav fra ISO 43 + ILAC 13. Standardiseringsorganisationerne er blevet opfordret til revidere ISO 43, så den kan anvendes alene.

Endvidere orienterede Jesper Høy om at IAF - og ILAC-mærke anvendes forskelligt, idet IAF anvendes på andet end rapporter. Der blev besluttet en harmonisering af brugen, således at laboratorierne kan anvende ILAC-Logo på andre dokumenter, hvilket kan betyde at TF 1 igen skal revideres.

Medlemmer af udvalget spurgte om man kunne læse mødereferater på ILAC's hjemmeside. Vil blive undersøgt.

Ad dagsordenens punkt 12 (Fødevarer 12/2/2005) – Information om metrologi i kemi – Jesper Høy

Jesper Høy orienterede om møde der var afholdt som fortsættelse af projektet metrologi i Kemi og som opfølgning på den rapport, der tidligere var udarbejdet.

Fødevestyrelsen havde ydret interesse, men havde ikke deltaget i mødet. Sundhedsstyrelsen havde været repræsenteret og var interesseret i et videre forløb.

Det skal foreligge en langsigtet plan for metrologi i Danmark og der skal være et fælles forum, hvor der sker en vurdering af ressourcer til metrologien i Danmark og en fordeling heraf. Det er derfor vigtigt at de ansvarlige for referencelaboratorierne deltager, idet de hermed er talerør for at kunne få ressourcer til områderne. Der skal være klare handlinger for at man kan se nytten af anvendelsen. Industrien støtter, at der skal være et system.

Sikkerhedsstyrelsen vil arrangere næste møde i december 2005. Sundhedsområdet vil være det første, der vil blive drøftet. Der mangler i sundhedsområdet en formel udpegning af referencelaboratorier i.

Jesper Høy opfordrede medlemmerne af sektorudvalget til komme med ideer til en koordinering indenfor Fødevareområdet.

Ad dagsordenens punkt 13 (Fødevarer 13/2/2005) – Indstillinger og status fra tidligere møder

Retningslinie for metodevalidering (mikrobiologi) mangler endnu. Er igangsat, jf. ovenfor (pkt.7/2/2005).

Workshop / Møde for TA'erne var anbefalet. Er igangsat, jf. ovenfor (pkt.3/2/2005).

Endvidere er der to "nye" emner som ikke er løst.
Der var rettet forespørgsel fra Fødevarerstyrelsen om

Endvidere efterlyste sektorudvalgets medlemmer en opfølgning af DANAKs strategi med angivelse af status for handlingsplaner.

Sektorudvalget anbefalede, at DANAK skulle anerkende dokumentet til eget brug i det mikrobiologiske område.

Ad dagsordenens punkt 14 (Fødevarer 14/2/2005) – Indkomne henvendelser

Ingen indkomne henvendelser.

Ad dagsordenens punkt 15 (Fødevarer 15/2/2005) – Diverse

Der var intet herunder.

Ad dagsordenens punkt 16 (Fødevarer 16/2/2005) – Næste møde

Næste møde er fastsat til **tirsdag den 2. maj 2006, kl.10.00 - 14.00** med frokost i DANAK, **Dyregårdsvej 5B, Skovlunde**.

Endvidere fastsattes det andet møde, som skal afholdes i 2006 til **onsdag den 1. november 2006**.

Lisbeth Tillge Lund

Bilag:

Bilag I: Medlemsliste

Bilag II: Indstillinger og status

Bilag III: Huskeliste

BILAG II

Indstillinger:

2005/1:

Metodevalidering - mikrobiologi

Arbejdet er i gang – *forventes færdigt i maj 2006.*

2005/2:

Nedsættelse af gruppe for mikrobiologer (evt. workshop) til harmonisering af området samt opdatering af IV ”Mikrobiologisk prøvning”. *Igangsættes den 6.12.2005.*

BILAG III

Huskeliste:

Udpegning af nye medlemmer, herunder en repræsentant for området - sensorik.

Er udført.

Officielle breve til myndigheder – skabelon skal først udarbejdes i DANAK – *det sidste er sket.* Breve til medlemmer, vedrørende genudpegning, vil blive fremsendt før december 2005 (*mangler endnu*).

FVST – Internet baseret version af Fødevarerstyrelsens Kemiske- og mikrobiologiske metodesamling – henvendelse fra FVST (*skal besvares*).